

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1618

av Mikael Oscarsson (KD)

Inrättande av ett svenskt veterancentrum

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att undersöka möjligheterna att inrätta ett svenskt veterancentrum med specialkompetens och forskning kring soldaternas tjänst.

Motivering

De senaste åren har försvarsdebatten skiftat, från att handla om Sveriges internationella insatser i framförallt Afghanistan, till att handla om vår nationella försvarskapacitet. Detta har varit ett nödvändigt skifte. Det säkerhetspolitiska läget i vår omedelbara närhet är nu av sådan art att det är fullt jämförbart med kalla kriget och det ställer större resurser på Sveriges förmåga att hävda vår suveränitet.

Men det betyder inte att Försvarsmaktens internationella åtaganden blir mindre viktiga. Den svenska insatsen i Mali har nu påbörjats och kommer successivt byggas upp och man kan utgå ifrån att Sverige kommer delta i andra internationella insatser i framtiden. Det är i det läge vi nu befinner oss viktigt att dra lärdomar av Afghanistaninsatsen.

Psykiska eller fysiska problem hos veteraner som varit i krigshärjade områden är ett problem som vi behöver rusta oss inför. Många soldater och anhöriga har tidigare upplevt att man fått mycket bristfällig hjälp efter att soldaterna återvänt hem till Sverige. Sveriges regering införde en samlad veteranstödspolitik 2010, och det finns anledning att vara stolt över att alliansregeringen därmed tagit steg i rätt riktning: Stödet till anhöriga ökar, med bl.a. kontaktpersoner inom Försvarsmakten och en särskild veteranadministration. Särskilda informationsinsatser görs för barnen, och en familjepolicy tas fram för stöd och vägledning för anhöriga. Rehabilitering för soldater

som skadats vid tjänstgöring är inte längre tidsbegränsad, utan kvarstår så länge behovet består och åtgärderna framstår som skäligen. Bestämmelserna om hur Försäkringskassan ska pröva huruvida en förvärvad skada är arbetsskada förstärks samtidigt.

En rad viktiga symboliska förändringar har också genomförts, såsom införandet av Försvarsmaktens medalj till sårade i strid och förtjänstmedalj med svärd, samt upprättandet av ett gemensamt monument till minne av svenska veteraner vid Sjöhistoriska museet i Stockholm. Särskilt glädjande är att den 29 maj nu är officiell veterandag i hela landet, vilket skapar särskilda möjligheter för svenska folket att oavsett politisk färg visa sitt stöd för veteranerna samt hedra minnet av våra stupade. En gemensam ceremoni hålls samtidigt för alla svenska veteransoldater denna dag vid Sjöhistoriska museet i Stockholm. Förhoppningsvis utvecklas firandet av veterandagen med tiden, och uppmärksamheten kring våra soldater ökar.

Dessa förändringar är välkomna, men för att föra samman flera av insatserna bör det nu också inrättas ett svenskt veterancentrum, som ett sätt att utveckla den veteranadministration som alliansregeringen förslog och som nu inrättats av Försvarsmakten. Vid ett svenskt veterancentrum skulle svenska soldater kunna få kostnadsfri hjälp i form av stödsamtal. Vård efter avslutad militärtjänst skulle kunna ges, med specialkompetens kring de problem som rör soldaternas tjänst. Ytterligare viktiga komponenter vore att initiera forskning kring de svårigheter som utlandsveteraner ofta drabbas av vid hemkomst, att bistå soldater vid karriärväxling mellan den militära och civila arbetsmarknaden och att fungera som nätverksbildare för organisationer som arbetar med veteraner, såsom Svenska Soldathemsförbundet, Invidzonen, Fredsbaskrarna och Officersförbundet. På så vis skulle Sveriges veterancentrum bli en mötesplats för såväl soldater och anhöriga som frivilliga.

Mikael Oscarsson (KD)